

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

177. An Sacerdos, qui urgente necessitate complet ab alio inchoatum,
etiam post consecrationem, teneatur, quam primum confiteri? Ex p. 9. tr.
3. res. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

sententiam sequitur, ac confirmat & docet, ut semper solet me defendit acriter ab omnibus impugnationibus, quas contra sententiam nostram adduxerat dictus Eminentissimus Cardinalis de Lugo. Vide illum, & non pigebit. Vide etiam in mei defensionem Bossium in *Moral. tom. 2. tit. 3. §. 21. num. 208.*

4. Sed si aliquis quærat, an stando in mea sententia qui intra triduum non confitetur pro adimplendo dicto præcepto Concilij, an saltem peccet venialiter pro illa mora? Affirmativè videtur respondere Cardinalis Lugo, ut observat Dicaillus n. 166. Sed ipse existimat nec leviter peccare præcisè ex vi præcepti; quia tota vis sita est in hoc, quòd quando non agitur de alio incommodo, quàm de mora, & dilatione per illas dictiones, *quam, primum, statim, &c.* jura, & leges tantum significant triduum, ita ut quantum ad sensum, & moralem interpretationem idem dicere *quam primum, statim, illico, &c.* atque dicere, intra triduum, ita ut una vox sit interpretatio alterius. Sic enim leges una per alteram interpretantur, *leg. fin. Cod. de errore Advocatorum ibi: in continent, id est, triduo, & leg. fin. Cod. de Indicis, ibi: illico autem, id est, intra triduum.* Sicut ergo, si præceptum, aut lex mandaret expressis verbis aliquid fieri intra triduum: nemo posset dicere, leviter contra legem agere eum, qui differret actionem mandatam usque in tertiam diem, & in fine illius integrè præstaret officium: ita nec peccabit leviter, quando dicit *statim*, quamprimum, &c. quia ut supponimus idem in hæc materia significant. Tota data doctrina videtur fundari in eo, quòd cum leges, & Superiores nihil aliud explicant, vel res ipsa manifestè non postulet majorem celeritatem; non videntur quasi instantaneam, & mathematicam celeritatem postulare, sed benignè sunt interpretanda mandata juxta mores hominum, & aliarum legum in quibus per eas voces non major celeritas postulatur.

5. Et tandem nota hic casum curiosum, posse videlicet aliquando aliquem excommunicatum urgente necessitate sacrificandi; vel communicandi, celebrare, vel Eucharistiam sumere absque prævia confessione, vel contritione; verbi gratia; Petrus mandat Joanni percutere, aut occidere procul absentem Franciscum Sacerdotem: ivit Joannes executurus mandatum: interim dum is pergit, Petrus penitentia ductus omnem adhibet diligentiam revocandi Joannem; sed irrito conatu, quia jam ille perrexit nimis procul: sed ante quàm eo veniat, ubi possit Franciscum percutere, Petrus attritus confitetur, certus quòd, cum nondum pervenerit Joannes ad locum, non executus fuerit mandatum; atque adeò, quòd nondum ipse Petrus incurrit excommunicationem (quæ, ut suppono, non incurritur ante consummatum opus.) Ecce jam Petrus ab omni culpa mandatus in puncto, quo Joannes exequitur, incurrit excommunicationem existens in gratia. In hoc casu dico, quòd, si urgeat necessitas communicandi; & non sit qui possit Petrum absolvere à censura, potest non obstante censura, communicare, nulla præmissa confessione, & etiam adit Confessarius, qui possit à peccatis absolvere, sed non à censura) atque etiam absque ulla contritione, quam teneatur habere post incursum censuram. Quod facile est probare. Nam ad confessionem non tenetur, quia jam fuit legitime confessus ante incursum censuram: ad contritionem verò non, quia est gratia per eam confessionem, & non amplius peccavit, ut supponimus, quem statum gratia non sustulit incursum censuram; ergo ex nullo capite tenetur confiteri aut con-

teri. Adde, quòd nec possit confiteri, donec absolvatur à censura, quia nulla est necessitas confessionis, nec ratione Communionis, nec ex alio capite: imò, si adesset qui posset absolvere à censura; sola ea absolutio absque alia sacramentali factis esset, ut videtur notum positis prædictis circumstantiis. Et hæc omnia docet Dicaillus, *ubi supra n. 8. dub. 130.* quæ secundum ejus mentem dicta esse volo, & in gratiam curiosorum; est enim vir doctissimus, & acuti ingenij.

RESOL. CLXXVII.

An Sacerdos, qui urgente necessitate complet Sacrificium ab alio inchoatum, etiam post consecrationem, teneatur quamprimum, confiteri? Ex p. 9. tr. 3. Refol. 30.

§. 1. **A**ffirmativè respondeo cum Amico in *cur. Theol. tom. 7. disp. 26. sect. 2. num. 34.* & me citato, Caspensi in *Cur. Theol. tom. 2. tr. 2. 2. disput. 9. sect. 2. num. 27.* & Reverendissim. Candedo *tom. 3. disput. 2. art. 22. dub. 62.* qui docet hoc, etiam facta consecratione. Et ratio est: quia hæc actio est propriè Sacerdotis, & sub nomine celebrationis meriti comprehenditur, juxta communem usum, & sensum hujus vocis: ergo tenetur etiam hic Sacerdos, qui assumitur in tali casu, ad consummandum Sacrificium, urgente necessitate, cum conscientia peccati mortalis; tenetur, inquam, vi Præcepti in Concilio conditi, quamprimum postea, finito sacrificio, confiteri. Et hanc sententiam me etiam citato, tenet Pellizzarius in *Man. Reg. tom. 2. tr. 8. c. 2. sect. 1. n. 116.*

Sup. hoc in Refol. præterita. §. Nota etiam hic & cursum supra in fine Refol. 170.

RESOL. CLXXVIII.

An Sacerdos, qui in ipsa actione celebrandi recordatur alienius peccati mortalis, licet tunc eliciat actum contritionis, teneatur postea quamprimum confiteri, stante supradicto præcepto? Et quid est dicendum de Sacerdote, qui ex malitia celebrat non confessus; vel qui in ipso Sacrificio mortaliter peccaret ante communionem? Ex part. 2. tract. 14. Ref. 61.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Suarez in *3. part. tom. 3. disp. 66. sect. 7.* Reginald. in *praxi, tom. 2. lib. 29. c. 7. n. 110.* Bonacina de *Sacr. disp. 4. q. 6. punct. 1. n. 39.* Squillante de *obligat. cler. p. 1. n. 132.* & ex nostris Megala in *1. p. lib. 5. c. 4. n. 2.* Ref. 173. §. Molfesius in *sum. tom. 1. tr. 3. c. 10. n. 28.* eum aliis. Notat.

Ratio verò est, nam talis Sacerdos celebrat urgente necessitate, prævia confessione.
2. Sed mihi semper visa est opinio Vasquez probabilior, quam ipse publicè docuit in Collegio Romano anno 1587. ut testatur in *3. part. tom. 3. disp. 208. cap. 3. num. 19.* Dico igitur, si ante sumptum Sacramentum quis recordetur alicujus mortalis, illud tamen non confiteatur, non quia desit copia Confessarij; neque prætextu illius, sed propter scandalum aliorum, & ne incurrat infamiam notam, non teneatur postea, ex præcepto Concilij quamprimum confiteri; quod probatur ex verbis, & mente Concilij. Nam postquam Concilium explicuit nobis vim præcepti de præmittenda confessione, addidit, *modo non desit copia Confessarij, quòd si necessitate urgente, absque prævia Confessione celebraverit,*

S 3 quamprimum